

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "EESK:s ståndpunkt vad gäller förberedelserna inför Förenta nationernas konferens om hållbar utveckling (Rio+20)" (tilläggsyttrande)

(2012/C 143/08)

Huvudföredragande: **Hans-Joachim WILMS**

Den 17 januari 2012 beslutade Europeiska ekonomiska och sociala kommittén att i enlighet med artikel 29 a i tillämpningsföreskrifterna till arbetsordningen utarbeta ett tilläggsyttrande om

"EESK:s ståndpunkt vad gäller förberedelserna inför Förenta nationernas konferens om hållbar utveckling (Rio+20)" (tilläggsyttrande).

Med hänsyn till ärendets brådskande karaktär utsåg kommittén vid sin 478:e plenarsession den 22–23 februari 2012 (sammanträdet den 22 februari) **Hans-Joachim Wilms** till huvudföredragande och antog följande yttrande med 211 röster för och 3 nedlagda röster.

1. Inledning

1.1 Förenta nationerna har sammankallat till en konferens om hållbar utveckling den 20–22 juni 2012 i Rio de Janeiro, Brasilien. Vid det andra mötet i förberedelsekommittén för denna konferens uppmanades alla medlemsstater, berörda organisationer inom FN-systemet samt berörda aktörer att inkomma med sina synpunkter och bidrag till sekretariatet senast den 1 november 2011. Sammanställningen av bidragen skulle utgöra underlag för utarbetandet av ett första utkast till slutdokumentet, vilket skulle presenteras i januari 2012.

1.2 EESK:s bidrag till EU:s och medlemsstaternas gemensamma ståndpunkt utgjordes av yttrandet ⁽¹⁾ "Rio+20: mot en grön ekonomi och bättre styrning – Bidrag från det europeiska organiserade civila samhället", som antogs i september 2011.

1.3 I enlighet med handlingsplanen i det yttrandet har EESK vidareutvecklat dialogen med det civila samhället i och utanför Europa. På internationell nivå förs en dialog dels inom ramen för rundabordskonferenserna mellan det civila samhällets organisationer i EU och Brasilien respektive EU och Kina, dels vid EESK:s sammanträden med Rysslands medborgarkammare och AICESIS. Ytterligare aktiviteter planeras inom ramen för AVS-samarbetet.

1.4 På europeisk nivå har EESK organiserat en bred dialog om Rio+20-konferensens olika teman, inklusive de första reaktionerna på det första utkastet till slutdokumentet, som publicerades den 10 januari. Denna dialog var ett led i förberedelserna inför den stora civilsamhälleskonferensen "Bli hållbar, känn ansvar! – det europeiska civila samhället på väg mot Rio+20", som anordnades av EESK den 7–8 februari 2012, och den syftade till att nå en överenskommelse om ett gemensamt budskap från denna konferens.

1.5 I det föreliggande yttrandet vill vi än en gång framhålla rekommendationerna och slutsatserna i EESK:s yttrande om "Rio+20: mot en grön ekonomi och bättre styrning – Bidrag från det europeiska organiserade civila samhället" ⁽²⁾, och vi ställer oss helt och hållet bakom budskapet från EESK:s konferens "Bli hållbar, känn ansvar! – det europeiska civila samhället på väg mot Rio+20".

2. Slutsatser och rekommendationer

2.1 Europeiska ekonomiska och sociala kommittén är övertygad om att det finns ett nära samband mellan de nuvarande ekonomiska, sociala och miljörelaterade kriserna, och att vi inte längre kan fortsätta i samma hjulspår.

2.2 EESK vill därför upprepa följande budskap från konferensen "Bli hållbar, känn ansvar! – det europeiska civila samhället på väg mot Rio+20", som kommittén anordnade den 7–8 februari 2012 i Bryssel.

2.3 Vid Rio+20-konferensen måste världens ledare åta sig att följa en konkret handlingsplan för att med tanke på vår planets begränsningar främja hållbar utveckling och utrotning av fattigdom. Främjandet av en grön ekonomi måste ingå i en övergripande strategi för hållbar utveckling, och man måste finna rätt balans mellan sociala, ekologiska och ekonomiska aspekter samtidigt som man uppnår en rättvis resursfördelning, även mellan generationerna.

2.4 Att utrota fattigdomen och trygga tillräcklig tillgång till livsmedel, rent vatten och hållbar energi för alla måste ges högsta prioritet på Rio+20-konferensens dagordning. Främjandet av ett miljövänligt lokalt jordbruk i utvecklingsländerna

⁽¹⁾ EUT C 376, 22.12.2011, s. 102.

⁽²⁾ EUT C 376, 22.1.2011, s. 102.

spelar en avgörande roll när det gäller att bekämpa fattigdomen och förbättra livsmedelstryggheten, och det är en drivkraft för utvecklingen av ekonomiskt välmående landsbygdsområden. Man måste dessutom se till att kvinnor har samma politiska, ekonomiska och sociala rättigheter som män.

2.5 De politiska ledarna måste infria sina löften i fråga om att uppnå millennieutvecklingsmålen, och de måste vidta ytterligare åtgärder för att trygga tillgången till nödvändig effektiv finansiering. Framför allt måste de utvecklade länderna fullgöra sitt åtagande att avsätta åtminstone 0,7 % av bruttonationalinkomsten till utvecklingsbistånd.

2.6 EU:s förhandlare måste fästa mycket större vikt vid den hållbara utvecklingens sociala dimension än vad som framgår av det första utkastet till slutdokumentet. De ökande sociala och ekonomiska skillnaderna inom och mellan länder kräver brådskande insatser, eftersom de utgör ett hinder i arbetet för att nå målen om hållbar utveckling och rättvis fördelning. Dessutom måste en rättvis övergång trygga anständiga arbetsvillkor och arbetstillfällen av hög kvalitet för arbetstagarna. Man måste ratificera och tillämpa ILO:s grundläggande arbetsnormer och ge ILO:s initiativ för socialt grundskydd fullt stöd.

2.7 När de politiska ledarna samlas i Rio måste de anta en färdplan för en grön ekonomi med tydliga mål och övervakningsmekanismer som säkerställer en ekonomiskt effektiv, socialt rättvis och miljömässigt sund övergång till ett hållbart samhälle. Övergångsprocessen måste bygga på fortlöpande samarbete med det civila samhället, vilket inbegriper en dialog mellan arbetsmarknadens parter.

2.8 Länderna inom EU och andra utvecklade länder måste i Rio åta sig att avsevärt minska sin förbrukning av jordens begränsade naturresurser. Europas ledare måste genomföra de överenskomna EU-målen och förbereda sig på mer ambitiösa åtgärder. Tillväxtekonomierna måste använda naturresurserna på ett mer effektivt sätt.

2.9 Ohållbara konsumtions- och produktionsmönster måste fasas ut med hjälp av en bred uppsättning policyinstrument, bl.a. regleringsåtgärder, finanspolitiska verktyg, grön och social offentlig upphandling, utfasning av stödordningar som har en negativ inverkan på miljön, forskning på området miljöinnovation, internalisering av miljökostnader och andra marknadsbaserade incitament, samtidigt som man måste främja hållbara livsstilar och ett aktivt deltagande från konsumenternas sida vad gäller övergången. Ett tioårigt arbetsprogram om hållbar konsumtion och produktion bör antas i Rio.

2.10 I det första utkastet framhåller man att användningen av BNP som ett mått för människors välbefinnande har sina begränsningar, och att det civila samhället nu måste involveras i den angelägna utvecklingen av kompletterande indikatorer.

2.11 Vi välkomnar initiativet att senast år 2015 fastställa ett antal globala mål för hållbar utveckling, vilket innebär att man på ett balanserat sätt beaktar den hållbara utvecklingens samtliga tre dimensioner. En inkluderande process måste inledas i Rio, som innebär att man kopplar samman millennieutvecklingsmålen med ett antal övergripande mål för hållbar utveckling och utarbetar en strategi och indikatorer för hållbar utveckling med tydliga mekanismer för ansvarsutkrävande.

2.12 Vid konferensen i Rio måste man nå en ny global överenskommelse för att säkerställa nödvändiga investeringar i en mer miljövänlig ekonomi.

2.13 Vi betonar att den privata sektorn spelar en avgörande roll och har ett stort ansvar när det gäller fullföljandet av övergången till en hållbar utveckling. En mer miljövänlig ekonomi innebär nya möjligheter för företagen. Företagen och industrin bör ta vara på dessa möjligheter. De politiska ledarna måste utarbeta tydliga, robusta och förutsebara ramar för en miljövänlig politik för att ge företagen den tillförsikt, det regelverk och de incitament som de behöver för att genomföra investeringar.

2.14 Ett nytt råd för hållbar utveckling bör inrättas som en ersättning för Kommissionen för hållbar utveckling, liksom ett nytt FN-organ för miljöfrågor med UNEP som utgångspunkt. Syftet med båda dessa organ bör vara att säkra ett effektivt deltagande av det civila samhället, som företräds av de främsta samhällsgrupperna (*Major Groups*).

2.15 Vi välkomnar förslaget om inrättandet av en ombudsman för kommande generationer.

2.16 Vid Rio+20-konferensen måste de politiska ledarna komma överens om ytterligare åtgärder för att förbättra civilsamhällets effektiva deltagande och förstärka det globala, nationella och lokala inflytandet över övergången till ett hållbart samhälle. Rättsliga och institutionella ramar som säkrar allmänhetens tillgång till information, dialog, demokratiskt deltagande och granskning måste inrättas. Flerpartsforum, t.ex. ekonomiska och sociala råd och nationella hållbarhetsråd, ska framhållas som modeller för att stimulera debatten i det civila samhället. Det krävs fler informationskampanjer och utbildningsprogram med inriktning på hållbar utveckling.

2.17 Det civila samhället i alla delar av världen bör fortsätta att kräva att konferensen ska leda fram till ett resultat som gör det möjligt att ta itu med de utmaningar som vi står inför. Det civila samhället måste ta ett globalt ansvar!

2.18 Det första utkastet till slutdokumentet, som publicerades av Rio+20-konferensens sekretariat, är en bra utgångspunkt för de kommande förhandlingarna. Utkastet är dock långt ifrån på samma nivå som de utmaningar vi står inför.

2.19 Europas regeringschefer måste ta sitt ansvar och visa engagemang i fråga om Rio+20-konferensen. EU:s förhandlare måste arbeta för att ta fram ett dokument som är mer ambitiöst i fråga om mål, tidsperspektiv, finansiering, rättsliga åtaganden och uppföljning. EU:s övergripande strategi för hållbar utveckling måste ses över och ges ny kraft efter Rio+20-konferensen.

Bryssel den 22 februari 2012

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande
Staffan NILSSON
